

ності, самооцінки; підвищує мотивацію до спільної роботи з іншими студентами; активізує навчальну і дослідницьку діяльність кожного учасника творчого колективу; розширює науковий світогляд та визначає напрямки розвитку творчих та дослідницьких здібностей студентів.

*Л. Л. Антонюк, д-р екон. наук, проф.,
кафедра міжнародної економіки*

РОЛЬ ПАРТНЕРСЬКИХ ОСВІТНІХ ТА НАУКОВИХ ПРОЕКТІВ У НАРОЩЕННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ

Конкурентний статус країни в ХХІ ст. буде визначатись, передусім, рівнем забезпеченості її економіки та наукової сфери фахівцями, які володіють високими ключовими компетенціями. Освітня сфера в державах — ключових інноваторах є стратегічною галуззю економіки, за рахунок якої вони отримують до 50 % приросту ВВП. Нова парадигма освіти полягає не тільки у переданні конкретних знань студентам, а й у навчанні адаптації до якісно нових, постійно змінюваних умов господарювання і життєдіяльності.

Конкурентною перевагою України повинна стати ефективна система вищої освіти інтегрована у світовий ринок освітніх послуг. Близько половини вітчизняних підприємств є сьогодні збитковими. Однією із причин є те, що менеджери не вміють приймати ефективні рішення в умовах швидких змін внутрішнього та зовнішнього середовища. І тому багато спеціалістів і керівників потребують підвищення кваліфікації та перепідготовки. Вітчизняна система освіти, особливо своїм науковим сектором, постійно збільшує різноманітність реальних знань і передає ці знання студентам і спеціалістам, що проходять різні форми підвищення кваліфікації і перепідготовки. Однак, недостатньо розвинений важливий обернений зв'язок університетської освіти з бізнесом, також недостатньо наближені програми до реального виробництва. Не у всіх економічних університетах студенти вивчають теорію мотивацій, інновацій, лідерства, конфліктологію та інше. Для успішного розвитку сектора знань у високорозвинених країнах світу залучаються усі суб'єкти господарювання —

від громадських організацій до транснаціональних корпорацій та малих компаній.

Так, ТНК виділяють засоби на конкретні освітні та наукові програми, які реалізуються спільно спеціалістами корпорацій та викладачами вузів. Адже коопераційна науково-освітня діяльність приносить усім учасникам конкурентні переваги. По-перше, участь в проектах, які фінансуються бізнесом, сприяє підвищенню кваліфікації викладачів університетів; по-друге, проходить обмін знаннями; по-третє, співробітники корпорацій приймають безпосередню участь у навчальному процесі, сприяючи підвищенню компетенцій студентів. Іншою формою співробітництва вузів та корпорацій — є створення корпоративних університетів. Кількість таких університетів за останні 20 років збільшилась у 7 разів і складає близько 3 тис. Створення цих закладів дозволяє, по-перше, охопити неперервною підготовкою і перепідготовкою працівників компанії, по-друге, скоротити витрати компаній, впроваджуючи новітні технології навчання. Невипадково багато ТНК виділяють засоби на підготовку кадрів, які перевищують бюджети найпрестижніших університетів.

Наукові проекти, які пов'язані із наукомісткими дослідженнями здебільшого проводяться в рамках консорціумів, що утворюються бізнес-структурами і університетами, які є ключовою ланкою цього об'єднання. Таке партнерство веде до структурних і організаційних змін в сфері вищої професійної освіти, його ще називають другою академічною революцією. В свою чергу такі консорціуми стимулюють створення підприємницьких або дослідницьких університетів, які зацікавлені в швидкій комерціалізації наукових досліджень. Так, наприклад, у США із 3300 університетів лише 100 дослідницьких, в яких проводиться найбільша частина федеральних асигнувань та захищених докторських дисертацій. На базі таких університетів створюються освітні науково-виробничі комплекси, що інтегрують науку, освіту і бізнес.

На нашу думку, нові тенденції в еволюції університетської освіти необхідно врахувати в процесі реформування вищої школи в Україні, а саме налагодити тісний взаємозв'язок: бізнес-освіта і кооперацію з фірмами-споживачами, а також розвиток та пошук нових технологій інтеграції університетів і комерційних структур.